

LIETUVIŲ AIDAS BRAZILIJOS "JORNAL LITHUANO ECHO."

Nepartinis lietuvių laikraštis
Semnario Lithuano Independente
PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje
metams 125000, Lietuvoje ir kitur 205000
Atskiras numeris — 300 reisų
S. PAULO, Rua da Moó'ca, 309

Nepartinis lietuvių laikraštis
Semnario Lithuano Independente
Redaguoja
A. OUTKUS
Redakcijos ir Administracijos adresas
S. PAULO R. da Moó'ca, 309

8-ti metai |||| Brazilija — São Paulo, 1936 m. Kovo—Marčo 6 d. |||| Nr. 10 (352)

Krizis! Atsistatydino Lietuvos visi ministrai

Madridas da nepaimtas Ginčai dėl karo stovio pratesimo

Lietuvos "svogerių vyriausybė" griūvo

Luiz Carlos Prestes teisme
Brazilijos komunistų vadas Luiz Carlos Prestes pereitą savaitę stoji prieš Rio karo teismą. Jis kaltinamas pabėgimu iš kariuomenės. Teismui užklausus, ar jis pats savo bylą gins, ar paves patikimam advokatui, tai teismasis atsakė, kad jis noris savo bylą ginti, bet prie esamų sąlygų jis negali. Viena, kad jis yra komunistas ir negalys rasti tokią advokata, nors ir patikimą asmenį, kad jis gintų, nes toks advokatas gindamas jį, gali pats pakliūti. O antra — pats save ginti negali, nes reikia prisiruošti, reikia išstudijuoti visi militariniai kodexai, o tam reikia daug laiko ir laisvės. O jis yra areštuotas. Kuo ta byla užsibaigs, nežinia.

Žuvo 4 darbininkai
Lenkijoje, Uonki mieste, parako fabrike įvyko eksplozija ir po to didelis gaisras. Gaisre žuvo 4 darbininkai, 23 tapo sunkiai sužaišti. Tai busimo karo aukos.

Gali būti 3 kandidatai prezidentus
Rio de Janeiro laikraščiai rašo, kad prezidento vietą gali būti 3 kandidatai — José Americo, Oswaldo Aranha ir Armando de Salles Oliveira.

Sniego pūgos Anglijoje
Kovo 1 d. visoje Anglijoje įvyko baisios sniego pūgos kurios nutraukė susisiekimą gelžkeliiais. Daug kaimų liko užversti sniegu ir izoliuoti nuo miestų.

Jugoslavijoje fašistų riaušės
Belgrado mieste įvyko kruvinos riaušės tarp fašistų ir anti-fašistų, kuriose tapo sužaišta daug asmenų iš abiejų pusių. Tas riaušės išaukė fašistų vadą Ljotič.

Vokietijoje nėra duonos
Hitleris eidamas valdžion, zadėjo visai vokiečių tautai didelių gerovių. O šiandieną, kuomet Hitleris Vokietiją valdo ketvirtus metus, tai vokiečiai net ir duonos netekę. Hitleris išleido įsakymą, kad vokiška duona būtų kepama iš bulvių ir tai su lopiniais...

Frankas bijo Europos karo
Ispanijos sukilėlių vadas gen. Franco jau mato didelį pavojų iš Ispanijos karą. Jis įspėja kitas valstybes, kad gali kilti karas, jei Prancūzija remis vyriausybinius. O jei Italija remia sukilėlius, tai jis tyli. Europos karas gali nušluoti visus Frankus.

Mussolinis liepia turėti daug vaikų
Italijos fašistai priėmė parėdymus, kad kiekviena italė mojiua turėtų ko daugiausia vaikų, nes, sako, vaikai bus priaugančioji kariuomenė, kurią bus įgalima siųsti svetimų žemių grobti.

Paryžius skęsta
Iš Prancūzijos pranešama, kad potvyniai tenai didėja. Upė Sena dar vis kyfa ir vanduo plauna ką sutikdama. Nuo upės Senos išsiliejimo Paryžius randasi pavojui.

Lietuvos tautininkai bevaldydami Lietuvą per dešimtį metų, pridarė kraštui daug blogo. Smetonos ir jo svogerio Tubelio vyriausybė neteko jokio pasitikėjimo krašte. Lietuva tapo nualinta ekonominiiais ir kultūriniais, vietoj to, kad kraštas progresuotų, jis žengia į viduramžius. Lietuvos ūkininkai tapo ne be šeimnininkais savo ūkių, turtas jų išparduotas, kuri užgrobia tautininkų pastatyti valdininkai — išėikvotojai. Kultūriniai atžvilgiai taip pat Lietuva atsilieka nuo pasaulio, spauda paversta Lietuvos glūšų tribūna. Cenzūra židuri, kad laikraščiai garbintų tik "tautos vadus," bet, gink dieve, kad tik nebūtų paliestos jų šunybės. Aišku, prie tokios tvarkos negali kraštas progresuoti. Bet svogerių vyriausybė ne gi gali sukurti vairakita linkme, jie juk save skaito "nekliaingais", tai kaip jie gali atsisa-

kyti savo vėžio politikos. O kad krašto galutinai nepražudyti, tai, pasitarę svogeriai, nutarė atsistatydinti. Ir Havas kovo 2 d. skelbia iš Kauno žinią, kad ministrų pirmininkas Tubelis atsistatydino su visais ministrais. Vadinasi, Lietuvos bus naujas ministrų kabinetas. Kas ji sudarys, kol kas nežinia, bet greičiausia bus pakviesti bent kelias ministerijas krikščionys demokratai, su kuriais tautininkai jau seniai veda derybas ir siūlo krikščionis, kad jie bent dalį prisieimtų tautininkų padarytų šunybių. Krikščionys, matyt, su tuo sutiko, dėl to, greičiausia, ir įvyko vyriausybės krizis. Dar eina gandai, kad ir liaudininkams bus duota viena ministerija. Bet gal būtų, kad tai tik gandai. Kaip Lietuvos vyriausybė bus sudaryta, sužinosime vėliau.

Vyriausybiniškai atsiėmė Toledo miesta

Pereitą savaitę buvome rašę, kad sukilėlių generolas paskelbė, jog jie kovo-2 d. bus Madride. Tačiau, kalbėti galima daug ką, bet padaryti sunku, ypač sunku generolams nugalėti Ispanijos tautą. Dėlto tas pats generolas padarė kitą pranešimą: "Madridas paėmimą atidėjome kovo 15 d." Kol sukilėlių simpatizatoriai laukė Madrido paėmimo, tai vyriausybiniškai šveitė kailį italų ir vokiečių karinomei ir, kaip telegramos praneša, sustiprino savo pozicijas, išklodami daug sukilėlių kariuomenės. Vyriausybiniškai kariuomenė užėmė Toledo miestą. Oviedo miestą taip pat įėngė. Prie Malagos krito italų kariuomenės generolas Roata. Sukilėliams dabar padeda 125.000 italų ir vokiečių kariuomenės, o vyriausybiniškai padeda 28.000 francūzų ir rusų. Vėliausios žinios praneša, kad tarp vyriausybiniškai vadų nėra sutarimo. Jei tai tiesa, tai tik dėl to gali vyriausybiniškai pralaimėti karą. Pranešimai sako, kad kelia riaušės komunistai ir anarchistai. Bet ar šiaip, ar taip, karo pabaigos dar nesimato.

"Karo stovis — tai tautos isdavystė"

Brazilijos respublikos prezidentas Getulio Vargas įteikė Atstovų Butui raštą, kuriuo prašo, kad atstovų butas užtvirtintų karo stovio pratesimą dar 90-čiai dienų. Prezidento raštas sukėlė gan rimtų debatų atstovų tarpe. Paskajčius raštą, paėmė žodį atstovas Mangabeira, kuris savo kalboje įrodinėjo, kad karo stovio pratesimas, yra pasityčiojimas iš parlamento ir, bendrai iš visos tautos. "Karo stovis — tai tautos isdavystė", sako atstovas. Jei norima pratęsti karo stovį, tai nereikia parlamento, reikia jis paleisti, nes karo stoviu remiasi diktatūra. Dėl to, atstovas protestuoja prieš karo stovį ir siūlo atstovų butui sugrąžinti visas konstitucines laisves. Prieš karo stovį kalbėjo taip pat ir buvęs respublikos prezidentas Arthur Bernardes, kuris taip pat, smerkė karo stovį. Be to pažymėjo visą eilę vyriausybinių, kurios niekuomet nesirėmė karo stoviu. Karo stovis, tai diktatūros įvedimas ir laužimas demokratinų principų Brazilijoje įsigyvenusių nuo senų laikų. Bet, nežiūrint rimtų

priekaištų, karo stovis gali būti pratęstas dar trims mėnesiams, nes esą komunistinis elementas dar vis drumsčia krašte ramybę.

Getulio Vargas nevyks Amerikon

Brazilijos prezidentas buvo pakviestas Amerikos J. V. vyriausybės aplankyti tą šalį. Getulio Vargas buvo sutikęs ir apie balandžio mėn. zadėjo vykti į Ameriką. Bet šiomis dienomis prezidentas savo nuomonę pakeitė, kad nebevyks į Ameriką dėl to, nes baigiasi jo, kaip prezidento, terminas.

Guardia kaltina Hitlerį

Vokietijoje, Leipzige, prasidėjo paroda. Parodos atidarymo metu kalbėjo nacių vadai labai karštas kalbas, pabrėždami tai, kad Vokietija negali gyventi be kolonijų. Tos kalbos nerimą įvarė anglams. O New Yorko prefeitas La Guardia viešai apkaltino Hitlerį, kad tik jis veda pasaulį į suirutes. Vokietija tuo labai užsigavo ir Amerikos J. V. vyriausybei pasiuntė protestą.

Perkūnas nutrenkė fazendierių

Minas Geraes estado fazendierius Souza Lima iš Uberabos buvo užkluptas audros, kuomet jis grįžo iš lauko namo. Perkūnas trenkė ir jį užmušė. Sužinojusi apie tai jo žmona, griebė nuodų ir išgėrė, bet dar gyva nugalbenta ligoninėn.

Rumunijoje neramu

Rumunijoje neramu, vyriausybė bijodama, kad krošte nekiltų sumišimai, prailgino karo stovį ir uždare visus universitetus. Studentams tapo uždrausta nešioti savo uniformas.

Vokiečių generolas — sukilėlių vadas

Vokietija yra pripažinusi sukilėlių vyriausybę. Dėl to šiomis dienomis Hitleris pasiuntė savo atstovą gen. Feupelį kaip įgaliotą ministrą prie Franko valdžios. Laikraščiai rašo, kad gen. Feupelis vadovauja visai sukilėlių kariuomenei Madrido fronte.

Vokietijos sąmokslas prieš Austriją

Iš Paryžiaus pranešama, kad Bavarijoje, Vokietijoje, eina kariuomenės pasiruošimai užimti Austriją ir paskelbti ten nacių diktatūrą.

Italija didina kariuomenę

It. nutarė imti kariuomenę "apmokymui" vyrus nuo 18 iki 45 metų amžiaus. Tai bus italų kariuomenės papildymai, nes jos daug žuvo Ispanijoje.

Studentų riaušės Maskvoje

Amerikos spauda rašo, kad Maskvoje įvyko studentų demonstracijos prieš Staliną. Per demonstracijas įvyko studentų susirūmimas su policija. 15 studentų tapo nušauti.

Sąmokslas prieš vyriausybę?

Ispanijos sukilėliai praneša, kad Valencijoje susektas sąmokslas prieš vyriausybę, įvelti esą 5 ministrai. Šitoji žinia nepatvirtinta.

Darbininkams algų nepakels

Vengrijos vyriausybė atmetė darbininkų reikalavimą nustatyti algų minimumą. Vadinasi, darbininkai gaus algas tokias, kokias panorės mokėti darbdaviai.

Susvyravo Francijos valiuta

Kovo 4 dieną Francijos valiuta frankas smarkiai susvyravo ir smarkiai nukrito. Toks valiutos krizis dar nėra buvęs.

LAIŠKAI REDAKCIJOJ

Atsiimkite laiškus

J. Jakūtis, F. Ribačinsko, M. Mazelienė, L. Rublevskienė, P. Burba, V. Stramskis, O. Povilonis skubus, V. Urbanaite, V. Sedzevičius, J. Vaičiūnas, P. Lazdėnas, A. Paršelis, M. Grigara-vičienė, M. Budrevičius, M. Zarkonis, J. Satkūnas, P. Petroka, J. Vigelis, A. Kiaušas, M. Vinskus, A. Vitkevičius, A. Sriubas — laiškas pašte.

PASTABA: Gaunantieji laiškus šituo adresu, privalo kiekvienas išsiimti kortelę ir atėję laišku, turi atsiimti ir kortelę.

Apžvalga

VILNIAUS LAISVĖS TARYBA

Dėl žiaurių lenkų tautininkų žygių prieš lietuvius Vilniaus krašte, ky-la kalsų Amerikos J. V. lietuvių spau-doje, kad amerikiečiams reikėtų smar-kiau veikti. Laikraštis "Amerika" pa-taria tam tikslui sudaryti "Vilniaus Laisvės Tarybą", į kurią įeitų įvairių organizacijų ir laikraščių atstovai.

"Amerika" rašo, kad tos Tary-bos tikslas, veikiant bendrai visiems Amerikos lietuviams, turi būti — "skelbti lenkų neteisėtas angliškoje spaudoje, nuolat informuoti Kongreso narius, svetimų valstybių atstovus Wa-shingtone, neužmiršti ir Tautų Są-jungos."

Tas laikraštis pastebi dar, kad tokioj Taryboj, kuri susidarytų iš į-vairių organizacijų ir laikraščių atsto-vų pilnai galėtų susitarti Vilniaus vei-kimo darbe, nes Vilniaus klausime negali būti kelių nuomonių, o tik vien-a lietuvių nuomonė — ginti pasaulio akyse lietuvių teises į Vilnių.

Nors šita pasiūlymą sudaryti Vil-niaus Laisvės Tarybą davė katalikų laikraštis, tačiau tam pasiūlymui pri-taria ir pažangioji Amerikos lietuvių visuomenė.

APIE LIETUVĄ ISPANISKAI

Lietuvos Nepriklausomybės 19 metų sukaktuvių proga, pažangus Ar-gentinios lietuvių laikraštis "Argenti-nos Lietuvių Balsas" išėjo padidintas didelių 10 puslapių. Vienas Balso puslapis buvo pašvęstas apie Lietuvą ispanų kalboje, kuriame straipsnio autorius B. K. Algimantas piešia Lietuvą, kaip dainininkų šalį ir išvardina žymiuosius Lietuvos dainininkus —poetus, rašytojus ir menininkus.

Na, o pavartęs lietuvių tautininkų laikraščius 16 vasario laidos, tuoj matai, kad vadinami tautininkai skęs-ta purve ir mirgėtę mirga jų laikraš-čių puslapiu tokiais žodžiais: ekstre-mistai, kriminalistai, tėvynės priešai, bolševikai, komunistai, kominterno agentai ir t. t. ir t. t.

Tautininkai per tokias "blevyzgas" net ir patį Smetoną išvadino "Lietu-vos Taduku".

Pažangioji lietuvių tautos dalis pirmieji iškėlė Lietuvos nepriklausomybės obalsį, pažangioji lietuvių vi-suomenė iškovotą nepriklausomybę moka ir garbti.

APIE KĄ RASO LIETUVOS LAIKRAŠČIAI

Lietuvos laikraščiams, veikiant komendantų sauvalei—cenzūrai, apie Lietuvą rašyti nieko negalima; negali-ma per spaudą kelti jokių blogumų, negalima kritikuoti Lietuvos samoz-vancų valdžios, negalima išsitariti apie žvalgybos žiaurumus, uždrausta rašyti apie akininkų ir darbininkų vargus. Vienintėli dalyką ką gali Lietuvos laikraščiai parašyti, tai — garbinti "tautos vadus". Dėl to Lietuvos spau-da apie savo kraštą nieko ir nerašo. Lietuvos žmonės nežino, kas vyksta pas juos, jų krašte. Apie tai jie su-zino tik iš užsienio lietuvių laikraščių.

Dėl tokios spaudos nelaisvės Kauno juokų ir satyros savaitraštis "Kuntaplis" labai vykusiai pasijuokia. "Kuntaplis" rašo, kad Lietuvos spau-da ypatingai progresuoja, ji labiausiai gvilidena visus opiuosius Lietuvos rei-kašius ir kelia vis naujus ir aktualias vatslybės ir tautos problemas. O tos "Lietuvos valstybės ir tautos pro-blemos", kurios keliamos Lietuvos spaudoje yra štai kokios, anot "Kun-taplio": Lietuvos laikraščiai rašo: apie Amerikos gyvulių uodegas, apie škotų tradicijas, apie "Robinzono salą, apie oigonų muštynes ir p.

Tai ve kokios spaudos susilaukė Lietuvos žmonės po 19 Lietuvos ne-priklausomybės metų. Tikra lietuvių tautos tragedija.

Kaip kas minėjo 16-to Vasario

Mums, kaip lietuvių tautos daliai, gyvenančiai Brazilijoj, svarbu žinoti ne tik kaip mes gyvename ir minime savo tautos šventes, bet taip pat, kaip toji šventė švenčiama ir kitų lietuvių gyvenančių kituose kraštuose, kaip Argentinoj, Š. Amerikoj, o taip pat ir Lietuvoje.

Brazilijos lietuviai tą dieną mi-nėjo visi bendrai vienoje vietoje su prakalbomis ir dainomis. Tos dienos minėjime dalyvavo apie 1000 lie-tuvių.

Argentinos lietuviai taip pat gra-žiai apvaikšėjo Lietuvos nepriklausomybės dieną, tik pasiskirstę į ke-lias vietas. Ypatingai gražus paminė-jimas buvo suruoštas "A. L. Balsu".

Š. Amerikos lietuviai, kurių kolo-nija yra labai didelė, Lietuvos nepri-klausomybės minėjimas buvo taip pat įs-pūdingai. Šioje šventėje pirmą sykį dalyvavo ir komunistai. Š. Amerikos lietuviai per Lietuvos nepriklausomy-bės dieną rinko aukas pagelbai Lie-tuvos žmonėms, kurie kovoje dėl lais-vės nukentejo: kurie yra kalėjimuose, karių tėvus ar brolius valdžia nužudė, arba kurie yra ištremti.

Taigi Š. Amerikos lietuviai mi-nėdami šią brangią visiems lietuviams šventę neužmiršo ir Lietuvoje gyve-nančių brolių nukentėjusių nuo tos dienos (16-to vasario) išniekintoj re-žimo.

Pačioje Lietuvoje 16-to Vasario dieną buvo platnami tarp valstiečių tokie atsišaukimai:

"Jau dešimts metų tautos suve-renumo teises pasisavinęs, tautos va-du pasivadinęs, Smetona, aplink save sutelgęs politinių spekuliantų gaują, valdo Lietuvą. Jo valdžia laikos ne tautos parama ir pritarimu, o karo lauko teismais, samdytais šnipais, ka-lėjimais ir šaudymais nekaltų ūkininkų. O kad iš niekur neišeitų joks ne-palankus Smetonos režimui balsas — tam išleido spaudos dekretą, pagal kurį laikraščiai ne tik negali rašyti tei-sybės, bet priversti dėti per Eltą duo-damus melagingus valdžios pagyrimus, kuriuos dedant laikraštis, redakcijai uždrausta žymėti iš kur jie gauti, kad laikraščio skaitytojai manytų juos esant pačios redakcijos ir jiems tikėti. Net caro satrapai tokių priemonių re-žimui palaikyti nesigriebdavo.

"Organizuota visuomenė yra di-džiausias Smetonos režimo baubas,

kuriam pašalinti išleistas draugijų de-kretas, kuris savo žiaurumu pralen-kia visus buv. rusų caro priespaudos išgalvojimus. O kad tauta galūtinai būtų dezorijentuota ir dezorganizuota, kad ji savo pasiryžimo valandoj netu-rėtų ir nežinotų aplink ką spiestis — tam uždarytos partijos, sąjungos ir ūkininkų organizacijos, tam iš buvu-sių prezidentų, ministerių pirmininkų, ir ministerių, kurie pačiais sunkiausiais Lietuvos laikais stovėjo valstybės priekyje, komendantų nutarimais atim-tos politinės teisės.

"Pamintos tautos teisės, užčiaup-tas laisvas žodis, laisva spauda, už-gniauztos organizacijos, persekiojami visuomenės veikėjai, šaudomi ūkinin-kai, kalėjimai prikišti nekaltų režimo aukų. Ir dėl ko?... Tik dėl to, kad Lietuva paversta Smetonos dvaru, ku-riame tauta turi eiti kumečio ir bau-džiauninko pareigas. Tik dėl to, kad Smetona tautos rinkto Seime nekontroliuojamas galėtų šeiminkauti su sa-vo klika.

"Bet ar dėl to geriausi tautos sūnūs savo kaulais nuklojo Sibiro ty-rus? Ar dėl to jie buvo žudomi caro kalėjimuose? Ar dėlto kovota su bol-ševikais, bermontininkais ir lenkais? Ar tam Steigiamasis Seimas paskelbė Lietuvą nepriklausoma, kad saujelė atsakomybės netekusių uzurpatorių jėgų vėl pražudytų? Ar to norėjo at-gimstanti Lietuva, kad vietoj Nikolajaus ir jo satrapų, vietoj kaizerio oku-pacijos jungo, dabar ją kamuotų Sme-tona su visa šatve nežinia kada, kaip ir iš kur Lietuvos žemelėje išdygusių..

"Šiandien Tautos Nepriklausomy-bės paskelbimo eina Vasario 16-toji. Tauta įžengė į 20-tuosius ne-priklausomo gyvenimo metus. Tegu šie metai bus mums išsilaisvinimo metai. Tegu nuo šios dienos visi pa-rodys tiek susipratimo ir pasiaukoji-mo kovoje už tautos teises, kiek jo rodė 1818—1919 metų savanoriai. Lie-tuviai išsilaisvinęs iš caro vergijos, kaizerio okupacijos, pagaliau turi nu-sikratyti ir Smetonos jungo.

"Vardan tos Lietuvos vienybės težydi!

Tautos Vienybės Komitetas."

Tai taip šiais metais visų kraštų lietuvių minėjo Lietuvos nepriklausomybės dieną.

Lietuva padeda bolševikų propagandai

Taip Lenkija kaltina Lietuvą

Lietuvos santykiai su Sov. Rusi-ja yra geri. Draugiškumas tarp šitų dviejų valstybių palaikomas jau seniai ir jis stengiamasi dar labiau padidinti. Šitas Lietuvos—Sov. Rusijos draugiš-kumas duoda progos Lietuvos prie-šams kaltinti Lietuvą rėmimu bolševi-kų propagandos.

Tokius kaltinimus pirmiausia meta Lenkija. Pastaruoju laiku, ypač, lenkai pradėjo užgaulioti Lietuvą ne tik smurto žygiais, kaip gairių perkė-limas, Lietuvos sienos peržengimas, bet ir spauda nepamatuotais kaltini-mais prieš Lietuvą nori iššaukti dė-mėsį kitų valstybių, kad, girdi, Lietu-vą gelbsti Sovietams ir remia jų pla-nus veržymuisi į Vakarus. Tas pa-brėžiama tuo, kad ir Sov. Rusijos ge-neralinio štabo viršininkas Ygoraf, Kaune lankėsi tik tuo tikslu, kad iš-gauti iš Lietuvos pasižadėjimą, reika-lai atėjus, užleisti savo teritoriją so-vietų raudonajai armijai, kad iš čia ji galėtų daryti savo žygius į vakarus. Lenkijos laikraštis "Gazeta Pols-

ka" paduoda žinias neva iš Rygos, kurioj sakoma, kad Sov. Rusijos mili-tariniai technikai ruošia Lietuvos ka-riuomenę būsiamiems žygiams drauge su raudonąja armija. O Lietuvos vy-riausybė esą pasižadėjusi duoti rusams laisvą kelią per Lietuvos teritoriją, kad iš čia raudonoji armija galėtų da-ryti militarinius žygius prieš Lenkiją ir Vokietiją.

Taigi lenkų spauda kelia aliarmą, kad Lietuva susitarusi su Sov. Rusija žada pulti Lenkiją ir Vokietiją ir tai iš Lietuvos teritorijos.

Argi reikia žioplesnio kaltinimo, kokį lenkai daro. Juk visiems yra žinoma, kad Lietuva su Sov. Rusija nesirubežiuoja, bendrų sienų neturi, tai kokių gi būdu raudonoji rusų ar-mija gali pereiti į Lietuvą?

Tai tokias nesąmones leidžia len-kų spauda, kurioms tikėti, žinoma, nie-kas negali.

Bet stebėtis iš Lenkų negalime, jei P. Amerikoje gyvenantieji tautininkai dar labiau diskredituoja Lietuvą pasaulio akyse.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Prašo plačios amnestijos politka-liniams

Grupė šiauliečių tėvų, kurių vai-kai yra nubausti kalėti už politiką sunkiųjų darbų kalėjimu, "prašė peti-ciją seimui, prašydami paskelbti pla-čia amnestiją politiniams kaliniams. Peticióna seimui pasiūsta ir gautas at-sakymas, kad ji bus svarstoma vasa-rio mėnesį.

Gaisras K'ambarko dvare

Šiomis dienomis Klembaroko dva-re, Ariogalos valsčiuje sudegė šio dva-ro daržinė su pašaru 75 karvėms. Gaisro priežastis tyriama.

Boikotuoja "Kultūros" žurnalą

Iki šiolei viešojo Rasefnių skai-tykloj galima buvo gauti pasiskaityti ir "Kultūrą". Dabar gi pranešta, kad daugiaus to žurnalo paskaityti negaus, nes neišrašytas.

Skaityklos lankytojai pageidauja, kad "Kultūra" būtų gaunama ir per 1937 metus.

Bet fašistiškas ir klerikaliskas šlamštas, kurio skaitytojai nenori, yra išrašomas ir beveik prievarta žmonėms brukamas.

Virš 400 cukraus fabriko darbinin-kų atleista iš darbo

Sausio 1 d. Mariampolės cukraus fabrikas baigė 1936 metų kampaniją, išdirbęs be pertraukos 100 dienų ir perdirbęs į cukrų apie 9,000 tonų cu-krinių runkelių. Buvo manyta, kad kampanija užtruks kiek po naujų me-tų, tačiau ūkininkai, neturi cukriniams runkeliams auginti sutarčių visus cu-krinių runkelių išteklius suvėžė įank-čiau ir, be to, ne tiek tų cukrinių run-kelių buvo, kaip manyta. Fabrikas atleido iš darbo virš 400 darbininkų, dirbusių tik kampanijos metu. Dabar lie atleisti darbininkai miesto savi-valdybei sudaro daug rupesčių, nes papildo bedarbių skaičių.

Prekybos derybos su Sovietais baigtos

Lietuvos delegacija, kuri buvo nuvykus į Maskvą derėtis dėl naujos prekybos sutarties sudarymo, šiomis dienomis jau eugrįžo į Kauną. Pagal atnaujintą sutartį ateinančiais metais numatyta importuoti iš Sovietų Rusijos padidinti apie 10 nuosimčių. Išlyginti importui numatoma iš Lietuvos dau-giau eksportuoti gyvų kiaulių, raguo-čių ir kuilių. Derybos laikomos visiš-kai baigtos.

Per dvi dienas 80 vagonų kiaulių į Rusiją

Šiuo metu vyksta itin gyvų kiaulių išvežimas Syviatų Rusi-jon. Veik kasdien ilgos virminės va-gonų pakraunamos gyvų kiaulių, ku-rios tranzitiniais traukiniais pro Obe-lius tiesiai gabenamos į paskyrimo vietą. Vien per dvi dienas — gruodžio 19 ir 21 — buvo pakrauta ir iš-gabenta Rusijon apie 80 vagonų gyvų kiaulių.

Pašalino mokinius

Šiauliai. — Gruodžio 18 d. val-džios berniukų gimnazijos pedagogų taryba nutarė pašalinti iš gimnazijos už aktingą veikimą ateitinukuose šiuos mokinius: Čepaitį K., Paškūną ir Mekį.

Lietuvos automobilių neįleis į Lenkijos teritoriją

Užsienių radio paskelbe oficialią atšalęs šiaurės rytų Europoje. Lenkijos telegramų agentūros "Pato" žinia, kad nuo šių metų pradžios paskelbtas specialus įsakymas, kuriuo nebūsia Lietuvos automobiliai ir motociklai leidžiami į Lenkijos teritoriją.

Feliksas Čemarka

Žemės ūkio kolonijos klausimu

Argentinoj leidžiamas lietuvių laikraštis „Išvien“ šių metų vasario 10 d. numerį patalpino gautą iš São Paulo laiška, kuris skamba sekančiai:

„Gerbiamas P. M. Šalčius. Aš esu labai suinteresuotas Tamstos organizuojama Bolivijoje lietuvių žemės ūkio kolonija. Aš, kaip iniciatorius Pietų Amerikos lietuviams žemės ūkio kolonijų steigimo, per septynis metus rūpinaušiu tuo reikalu, nepaisydamas nei lėšų nei laiko, bet mano pastangas ligšiol vaisių nedavė. Dalykas toks, kad pas mus Brazilijoje kad ir labai gerą sumanymą kas paskelbia, tuojau atsiranda priešininkų, kurie visokiais prasimanymais ir savo „kritikomis“ kludo ką gera nuveikti. Maloniai prašau suteikti man žinių apie Tamstos sumanymą kolonizuoti, kuri vieta būtų tinkamiausia — Bolivija, Argentina ar kokia kita? Gal geriausia tiktų Patagonija? Ten klimatas europiškasis ir mūsų krašto žmonėms labiau tiktų. Čia yra labai daug galvojančių apie Patagoniją. Lauksiu atsakymo. Su tikra pagarba: J. Š.“

P. M. Šalčius, tarp kitko atsako:

Atsakymas. Kolonizuotis galima beveik į visas Pietų Amerikos šalis, tik sąlygos jose ne vienodos. Žemių kalna čia tarp 200 ir 1000 pezų hektaras. Kur pigesnis, tai bloga ir turi per daug juodosios salietros, kuri būtinai reikia pirma išplauti ar kitaip išimti ir tik paskui galima normaliai dirbti. Kolonistams duodama kreditas ir kitoki palengvinimai, bet jau atvykus vieten ir pradėjus kurtis. Iš užsienio atvažiuojantiems kolonizuotis į Argentiną žemdirbiams statoma sąlyga, kad jie turėtų mažiausia 1500 arg. pezų kapitalo, arba sutartį su viena kolonizacijos bendrovių. Vadinasi, norinčiam iš Brazilijos atvykti kolonizuotis Lietuvos piliečiui reikia turėti su savim maždaug 7 ir pusę kontų. Tai yra nemažas kapitalas. Turint tokius pinigus galima neblogai ir apie São Paulo Brazilijoje įsikurti.

Nereikia, mūsų nuomone, karščiuotis ir skubinti. Negalim, kaip akis išdegu, šokti kolonizuotis į vieną ar kitą šalį. Pirmiau reikia visa labai gerai iširti, apsvarstyti ir numatyti, o tik paskui jau vykti į pasirinktą vietą apsigyventi.

Kolonizotojų darbas labai sunkus ir susijęs su didele atsakomybe. Negalima žmonių likimu ir gyvenimu žaisti. Visuomet atiras kritikų. Ypač mėgsta tie kritikuoti, kurie viską, ką kiti daro smerkia ir peikia, o patys nėra nė vienos šeimos kolonizavę. Bet su tokiais „kritikais“ niekas rimtai negali skaitytis ir nesiskaitys. Reikia rimtai dirbti pradėtas darbas ir gerai jį padaryti, tai yra geriausias atsakymas į visas „kritikas“.

Svarbiausia tai nereikia per daug girti jokių kad ir labai gerų vietų. ir prisipyrus kalbanti žmones važiuoti, nes didesnių ar mažesnių sunkumų visur bus, tai tevyksta kolonizuotis tik tikrai pasiryžę visokius sunkumus per kentėti žmonės.

M. Šalčius.

Sulyg padėtų laiške inicialų J. S. nesunku atspėti, kas tą laiška rašė. Nenoriu, aš čia nei peikti, nei ginti į des peraciją įpuolusį p. J. S., tai yra tą, kuris pirmas iškėlė lietuvių žemės ūkio kolonijai klausyma Brazilijoj, bet aš noriu tik pažymėti keleta pastabų, būtent: Jeigu p. J. S. per septynis metus (kaip rašo savo laiške) nesukūrė lietuvių žemės ūkio kolonijos Brazilijoj iš Brazilijos lietuvių, tai tuo yra sunkiau sukurti žemės ūkio kolonija Patagonijoje iš tu pačių Brazilijos lietuvių.

Todėl mūsų, braziliečių, yra didžiausia pareiga pirmoje eilėje pasirūpinti sutvarkyti savo kolonijos reikalus nepaisant tu, kurie nenori mums padėti.

P. M. Šalčiaus atsakymo yra tel-

singai pažymėta, kad tie, kurie patys nieko nesugebo padaryti, kludo dirbti ir kitiems. Todėl nėra reikalo per daug nusiminti, nes panašiu „veikėju“ visur atsiranda. Yra jų ir Argentinoj ir kitose Pietų Amerikos Valstybėse, kur tik yra imigravę didesnis skaičius lietuvių.

Mums išieiviams, apsigyvenusiems vienoj ar kitoj Pietų Amerikos Valstybėi neturi rūpėti p. Šalčiaus misija. Jis tikslas yra surasti vieta Lietuvos baltim išieiviams kolonizuotis.

Tai Lietuvos Vyriausybės rūpinimasis daugiau būsimais išieiviais, negu mumis jau seniau emigravusiais, ne tik mus užgauna, bet kas labiausia, kad tuo keliu einant, gali būti padaryta nepataisoma klaida. Ką gerą gali duoti pačiai Lietuvai išmėtymos jos pertekliaus po visą pasaulį? Ar ne tiksliau būtų juos koncentruoti ten, kur jų jau yra daug?

Argentinoj, Uragvajuj ir Brazilijoj drauge paėmus yra apsigyvenusių apie 100.000 lietuvių. Todėl ar ne tiksliau būtų pirma iširti tuos kraštus ir įkurti ten nors po vieną, vidutinio dydžio, žemės ūkio koloniją. Nes tuomet aiškiau būtų matyti, kur yra naudingiau pakreipti būsimus Lietuvos išieivius. To kiu būdu, ne tik būtų išvengta didelių klaidų pasirenkant vietą būsimiems emigrantams, bet, svarbiausia, šios trys — Argentina, Uragvajum ir Brazilija jaunos kolonijos būtų pastatytos į savo vėžes ir žymiai sulaikytų lietuvių nutautėjimą ir pakeltų išieivių ekonominį būvį. Iš to didelę naudą turėtų ir pati Lietuva.

Kodėl Lietuvos Vyriausybė nenori pasekti kitų Valstybių pavyzdžių, sunku atspėti.

Kodėl patys išieiviai ligišiam laikui dar nesuskūre nė vienai žemės ūkio kolonijai, kaltinti būtų kas, bet tas jokios naudos neduos. Didžiausias kalbėtojas yra tas, kad lietuvių kolonija Pietų Amerikoje yra dar labai jauna. Todėl aišku, kad neturi prityrimo ir yra reikalinga paramos. (Bus daugiau)

Palšas rukas...

Palšas rukas slėgia žemę...

Vientisi takai!

Tik prašvite, jau suteme
Liudną dalį žemei lemia
Sukaupiti skliautai...

Tartum, niekas nemylėjo

Išlaisvos takų;

Tartum vienos raudos vėjo

Liudną žemę telydėjo,

Gundinė prie sapnų...

Lauksi ryto? Ims blaivytiš

Slėgiantį rukai?

Tik žiedai tie nurašyti,

Tik jautimai išžudyti —

Neprigys, sakai?

(Hi išaus kita gadyne,

Dyvinai skaiti...

Ar tiek lukėsių pažinę,

Tiek siekimų užauginę,

Busim užmiršti?...

Gal kiti dausas pajutę,

Vienumoj nebekalės,

Ir nustos verpetai siutę,

Ir švytrėjimai prakutę

Išguituosius pamylės!...

Balys Bruoga

KOMERCINĖ TECHNIKOS

ORGANIZACIJA

«São Paulo»

IRMÃOS RODRIGUES

Paruošiamame vedyboms dokumentus, Naturalizacijos ir kitus.

Raštinė: Rua Libero Badaró 346, 1 aukštas salė 6. Darbo valandos nuo 12 iki 18.

Butas — R. da Moóca, 420, Tel. 2-9195. Darbo valandos nuo 11 iki 13.

EKONOMINĖ DEPRESIJA IR DEMOKRATINĖS LAISVĖS

Istorijoj jau yra patirta, kad perijodai, kuriais pasireiškia ekonominė depresija, yra didžiausi demokratiškos laisvės priešai. Mėnokiant žmonių gerbūvių, didėjant ekonominiam kriziui, gimsta reakcija, kuri supančioja kiekvieną žmogaus, ar visuomenės mintį, laisvės pasireiškimą. Demokratijos sukurtas įvairios institucijos, atsidūria pavojui. Žmoniškumas, o laisvas visuomenės apsisprendimas nustelbiamas jėgos ir smurto. Ir depresijos laike išauga smurto ir prievartos režimas.

Tai yra istorijos patirtis, kuri pasikartojusi ir mūsų laikais.

Šių dienų reakcija ir smurtų bei jėga paremtas valdymas gimė ekonominėj stagnacijoj. Augantis masių nepasitenkinimas, didėjantis skurdas duoda progos iškilti demagogams ir gražiais žodžiais suvlyti mases. Įsigali smurto režimas, kuris nie-nieko apčiuopiamo žmonėms nedavė. Tokioje fazėje gimė Italijos fašizmas, Vokietijos nacizmas ir kitų valstybių jėga paremtas valdymas. Rusijoj Sovietų santvarka taip pat gimė ekonominės suirutės ir karo išvargintame krašte. Ekonominė depresija pradėjo

skaudžiai atsiliepti politiniame gyvenime net ir tokiuose kraštuose, kur demokratizmo idėjos buvo suaugusios su pačia tauta, su visuomene. Daugelyje P. Amerikos valstybių atsirado diktatūros. S. Amerikos prezidentas Roozevelt demokratišką šalį taip pat buvo pradėjęs temti į fašizmo globį. Mat buvo ieškoma atspirtis nuo alkanų minių. O jėga ir yra vienintelė priemonė „nuraminti“ nepasitenkinusią visuomenę.

Dabargi tvirtinama, kad jau ateina galas reakcijoms. Pasaulio spauda jau daug rašo, kad ekonominė depresija nugalima ir jau ateina ekonominio gerbūvio perijodas. Bedarbių skaičius visose šalyse mažėja, pramonė ir prekyba gyvėja. Ypatingai 1937 m. rodo didelių ekonominių pagerėjimų.

Ekonominis gerbūvis, esą, suražins ir prarastas demokratines laisves. Tas esą jau jaučiama daugelyje šalių. Praėjo patys sunkiausi depresijos metai, su jais turės pranykti ir paromtas jėga valstybių tvarkymasis.

Taigi, su ekonominės depresijos atoslūgin, prasidės ir reakcijos atos lūgis. D. N

KUNIGAI IR ISPANIJOS KARAS

Popiežiaus laikraštis „Osservatore Romano“ skelbia, kad Ispanijoj nuo pat karo pradžios, kuri pradėjo ven Franco, žuvo apie 160.000 kunigų. Laikraštis pažymi, kad tuos kunigus nužudė raudonieji. Vadinasi, išeina taip, kad tuos kunigus nužudė Ispanijos vyriausybė.

Tačiau su tuo sutikti negalima. Jeigu yra tiek žuvusių kunigų, tai jie galėjo žuti ne vien nuo vyriausybinių ginklų, bet ir nuo sukilėlių. Dėlto, kad viena kunigų dalis, daugumoje turtočiai, eina su sukilėliais ir mairais prieš Ispanijos vyriausybę, o kita dalis kunigų eina su vyriausybe ir gyvena, jei ne ginklu tai žodžiu Ispanijos vyriausybę.

Kad yra kunigų, kurie padeda Ispanijos vyriausybei neslepia to, net ir toji spauda, kuri palanki sukilėliams. Vadinasi yra žuvusių ir vyriausybei palankių kunigų. O jei žuvo, žinoma, ne nuo „raudonųjų“, kaip rašo popiežiaus laikraštis, bet nuo sukilėlių.

S. Amerikos laikraščiai rašo, kaip Ispanijos kunigai renka aukas Amerikoje Ispanijos vyriausybei. Vienas tokis kunigas, C. Ward, štai ką sako apie Ispanijos karą Rochesterio dienraščiui.

„Ispanijos karas yra niekas daugiau, kaip fašistinių militaristų užpuolimas ant teisėtos valdžios. Kova ten eina tarp fašizmo ir demokratijos. Tikėjimas su tuo neturi nieko bendro.

Šimtai kunigų pasilieka ištikimi respublikos valdžiai. Ne tiesa, kad Ispanijos valdžia yra komunistinė, sako tas kunigas. Ispanijos valdžia yra liberalinė.“

O Ispanijos kunigas Ramon Laborda garsus muziksa, rašytojas ir folkloristas štai kaip pasakoja Havas atstovui apie Ispanijos karą:

„Važiuoju Dublinan (Airijon), kur ruosiu paskaitas apie ispanų muziką ir išaiškinsiu airijiečiams, kodėl katalikiška baskų provincija su tokia energija kovoja prieš fašistinę generolo Franco kariuomenę. Nesu baskų nacionalistų partijos narys, esu tik baskų pilietis, katalikų kunigas, myliu savo kraštą, jo tradicijas ir negaliu priartinti maistininukų militariniam sukilimui. Visi tikrieji katalikai, kurie tik myli savo tėvynę, jokių būdu negali rodyti simpatijų ir pritarimo generolo Franco žygiui. Aš tikiu, kad Airijos piliečiai, kurie yra suklaidinti, supras, kad tarp demokratijos, kurią atstovauja Ispanijos vyriausybė, ir katalikybės nėra nesuderinamų dalykų.“

Taigi tikėti, kad Ispanijos kunigus išžudė tik vyriausybė, negalima, nes daug kunigų eina drauge su Ispanijos vyriausybe, jai visokiais būdais padeda ir ją palaiko. Vadinasi, jie yra sukilėlių priešai. O sukilėliai savo priešus irgi šaudė. Tat nesigaili jie ir kunigų, kurie eina prieš juos.

E. P.

DĖMESIO!!

Siuvykla „Vilnius“ daro didelį palengvinimą tautiečiams ir siūva kostiumus išimokėjimui labai lengvomis sąlygomis, tik po 30\$000 mėnesi. Tokiomis sąlygomis, kiekvienas gali lengviausiai įsigyti rūbas, gražiai pasiūtus ir iš geros medžiagos.

Kas tik nori pasisiūti kostiumą ir neturi pakankamai pinigų iš karto sumokėti, tesikreipia į

Siuvykla „Vilnius“

Praça Julio Mesquita 60, Rua da Moo'ca, 561 ir Av. S. João, 514, 1-mas aukstas.

Rutkauskas Kazimeras

Pardavimui krautuvė
Labai geromis sąlygomis, gerai rengta, su didele fregezija pigiai par-

siūdoia krautuvė dėl skubaus išvaizavimo Lietuvon. Vieta gera, lietuviais apgyventa. Teirautis: Rua Caninde, 92.

SKLYPAI ANT MOÓCA ISSIMOKĖJIMUI

Randasi baigiantis gatvėms Rua Borges de Figueiredo, Canuto Saraiva, João Antonio de Oliveira, Tabajaras ir Camé—viena kvadra nuo Av. Paes de Barros.

**MĖNESINIS MOKĖSTIS NUO 60\$ BE JNAŠŲ
Susisiekinas**

Omnibūsais "Parque da Moóca" ir bondemis "Borges de Figueiredo" tarp

Tūkstančių jau gyvenamų namų.
Skaitlingos Industrijos ir didelės Komercijos.

EMPRESA BRAZILEIRA DE TERRENOS L.

Rua 3 de Dezembro, 48 (sobrelaja) — Tel. 2-2012.
Sekmadieniais ir šventadieniais suinteresuoti gali teirautis Agencijoj Av. Paes de Barros Nr. 1, arba ant parduodamų sklypų galima gauti plačias informacijas ir daryti užpirkimus.
Dokumentai garantuoti — Nuosavybė C-ia Parque da Moóca

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniskas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir Kepenų specialisto

BE OPERACIJOS

Vidurių skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nusilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos ligos gydoma *be operacijos*. Įvairios **MOTĖRŲ LIGOS** gydomos irgi *be operacijos*, tik su inžeksonais. Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

Dr. Povilą — Santa Casa Medico ir chirurga

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.

Rezidencija ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444. (Bom Retiro). Tel.: 5-4175 — São Paulo.

PASTABA. Vyksta i namus bile valanda diena ir nakti.

Lietuviai, dėmesio!

Lietuviai, kiekvienas pasistenkite pažinti siūvyklą

LIETUVA

K. Zebrausko ir P. Ambrozeviciaus

Čia yra didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Už darbą garantuojame.

Lietuvių siūvyklų yra daug, bet **SIUVYKLA LIETUVA** tik viena

Rua General Ozorio Nr. 161 S. PAULO

(tarp Luz ir Sorocabana stočių)

Rusiskos dainos ir muzikos

Žymiausiasjį São Paulo rusų muzikai ir dainininkai, plačiąja muzikos meno programa: Choro, Solo, smuikinis ir balalaikomis linksmina svečius kiekvieną vakarą užėjoje "Bar Rio Branco" rua Visconde Rio Branco 461, kam-pas rua Victoria.

Kviečiame atsilankyti. Šeiminkai lietuviai.

VAISTINE IR PERFUMARIJ MUNICIPAL

Farmaceutikas:

A. Gorenstein

Cheminiai produktai, vaistai ir įvairūs mediciniški įrankiai. Kvepalai užsieniniai ir vietiniai ir įvairūs preparatai.

Rua Barão de Itapetininga, 192
Telefonas: 4-7757 S. PAULO

Dėmesio!

PIRMOJI LIETUVIŠKA KAKLARAISČIŲ DIRBTUVĖ JONO ZACHARKOS

persikėlė ant rua da Moóca, 349 ir, klijentų patogumui, papildyta įvairiomis kitokiomis galanterijos prekėmis, kaip: viršutiniai ir apatiniai marškiniai, kelnaitės, kojinės, nosinės, apykaklės ir k.

Kainos kuo pigiausios
SAVIEJI REMKIME SAVUOSIUS!

Rua da Moóca, 349

SÃO PAULO.

RADIJAI PHILIPS

Parduodame naujausių tipų ir geriausių firmų, kaip

"Philips" ir kitų ilgam išsimokėjimui. Kadangi daugeli pirkdami radius, nuperka senus, o sumoka pinigų kaip už naują, tad kad nepakliūti ant tokių pardavėjų, visuomet kreipkitės pas savo tautietį J. Juodgudį, rua Padre Raposo Nr. 156, kuris duoda išmėginimui kelioms dienoms. Išmėgine, tada įvertinkite prekę.

KIEKVIENAS TURI ŽINOTI,

kad darome visokių dokumentų vertimus, kaip pasų, metrikų, liūdėjimų, atestatų ir k., rašome prašymus, įgaliojimus, kontraktus ir kitokius raštus, paruošiame dokumentus gavimui "Caderneta profissional" ir "Caderneta de Identidade", dirbame šamadas ir naturalizacijos popieras ir suteikiame visokius patarimus. Klausiant patarimo laišku, reikia pridėti atsakymui pašto markę už 700 reisų. Asmeniškai ar raštu kreipkitės

Rua da Moóca, 309 S. Paulo

Dantų gydytoja

Dr. B. Levin

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lvove Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis

ADRESAS Rua Jose Paulino, 109. Tel. — 56307

(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidujinių Ligų specialistas

Bendra Klinika vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.

RUA DA GRAÇA, 66 TEL. 5-1451 S. PAULO

SIUVYKLA ESTAN

Siūvykla Estan — tai vienintelė, kuri dirba už prieinamiausias kainas ir atsako už darbą. Ten pat randasi didelis patogumas tiems, kurie nenori laiko gaišti ir užsakymai galima pasirinkti iš padarytų kostiumų, nes siūvykloj Estan randasi didelis pasirinkimas puikausio išdirbinio ir moderniausių medžiagų gatavų kostiumų nuo 130\$ iki 300\$. Be to, yra specialus skyrius moteriškiems rubams ypač palėms ir kostiumams.

Rua da Conceição, 79-a (Prie pat Luz stoties)

Ar atlikai savo pareigą?

Ar jau uzsiprenumeravai laikrasti „LIETUVIŲ AIDA BRAZILIJŲ“? Jei ne, tai nieko nelaukdamas, skubėk pasiusti pinigus 12\$ ir Tamsta lankys „AIDAS“ istisus metus

Aidas, Rua da Moóca 309, S. Paulo.

LABORATORIJĄ MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo šlapimo ir išmatų)

Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas
Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINE

“José Paulino”

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumarijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v

Dr. B. K. Chipikoff

(Maskvos universiteto)

Su didele praktika Europoj ir Brazilijoj

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų šlapimo ir išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta
Rua Ypiranga, 193 app. 4- Telef. 4-0316 - S. PAULO

DAKTARAS

A. JAZARA SNEGE

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės 4 ir 5.

(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)
Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreja - Sifilis.

Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.
Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas.
Tel. 4-1705.

FOTOGRAFAS is KAUNO

GILUC

Žinomas savo meniškų darbu daro moderniškas visokių rūšių fotografijas iš geriausios užsieninės medžiagos papiginta kaina.

Be to, europiečiams daroma nuolaida.

Adresas: RUA JOSÉ PAULINO, 118-a

Bom Retiro

DANTU GYDYTOJAS JOSÉ LEVKOVICH

Rua Silva Pinto 264 (antigo 46) Bom Retiro. Atsižvelgdamas į sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cida bro porceleno 8\$000.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

PRISIEKUSIS VERTEJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobroloja Tel. 2-6393

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: chartas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus dokumentus.

KALBAMA LIETUVISKAI.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybos bylos, kontraktai (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t.t.), sklybų išperkamosios ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštas
Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val vak

KALBA LIETUVISKAI

Dr. A. Kandia VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS (Visose stadijose - aštrus ir kroniskas.) SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 - 12 ir nuo 3 - 7. Sekmadieniais nuo 10-12.

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas.

Tel. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai

D-ras Povilas Licciardi

Santa Casa gydytojas -- operatorius

Medicina ir chirurgija suaugusiems ir vaikams

Moderniškas gydymas reumatizmo, kojų ir vidurių ligų Gydoma be operacijų.

SPECIALYBĖ: MOTERŲ LIGOS

Taip pat sifilis ir venerinės ligos. Priėmimo valandos nuo 14 iki 20 v. Vyksta pašauktas į namus kiekvienu momentu.

DIENA ir NAKTĮ.

Priėmimo vieta: rua Silva Pinto, 444
(Bom Retiro) Telef. 5-4175. - São Paulo.

Laivakortės ir Samados

Čekiai - Depozitas - Pasportai - Legalizacija

Nori Tamsta iškviesti draugą ar giminę iš Lietuvos?

Laivyninkystės Bendrovė

MUNDIAL

Paruošia dokumentus pigiai, greitai ir sąžiningai išgajimul bile kurios "Samados" per kelias dienas.

Laivakortės ir Samados iš bile kurios šalios siūloma pigiausiom kainom - už pinigus arba išsimokėjimui ilgam laikui. SKUBUMAS - GERIAUSIOS SĄLYGOS.

Nieko nedarykite nesiteiravę kainų pas mus
LAIVYNINKYSTĖS BENDROVĖ "MUNDIAL"

A. Felmanas;

Praça Antoni Prado 3 sobr.
(Priešais City Bank)

Tel.: 2-8929
S. Paulo

Dr. Brisolla ADVOKATAS

Boa Vista, 18, 2 aukštas, salė - 25. Telefonai:
2-6839 ir 5-2091

Kur tik būsi, neužmirsk "Aido"

Jis parduodamas:
S. Paulo.

Stotyje «Luz», prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietos; Bom Retiro: Vaistinėj «José Paulino» - rua José Paulino 109, Baužio krautuvėje - rua Aymores ir kampas rua Carmo Cintra; Vila Anastazijoj Kirilausko krautuvėje; V. Zelina; J. Vigelio krautuvėj - rua 3 N.º 4; Sant'Anna: Menkaičio krautuvėj, - rua Voluntarios da Patria 59; Mokoje - kampas rua da Moóca ir av. Paes de Barros kioskoje, Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj

Rio de Janeiro.

Praho Dutkaus restorane «Vilnius» - rua de Catumbý, 4 «Vilnius» s-gos centre - Praça Tiradentes 61 ir Petro Jonušio dirbtuvėje - rua Bella 106.

Santos.

S. P. R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam nors mieste nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būrelis lietuvių, praneškite redakcijai, o redakcija tuoj pasirūpins. Aidas turi būti visur parduavinėjamas, visur platinamas. Nė vieno kampelio tenelioka, kur nebūtų Aido

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARD“

Įsteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidiname, taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.
Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) S. PAULO
Telephone 4-5576

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Organizuojamo Centro darbai

Vasario 28 d. įvyko steigiamasis Brazilijos lietuvių organizacijų centro susirinkimas, kuriame dalyvavo šių organizacijų atstovai: Grūdo, Kat. Bendruomenės, Ryto, B.L.A. Klubo, Liet. S-ga Brazilijoje ir Porto Alegre lietuvių darbininkų draugija "Sviesa". Neprišuntė savo atstovų Rio Vilnis, Viltis, ir L.L.M. Korporacija.

Susirinkimą atidarė organizuojamos Komisijos narys A. Dutkus, trumpai apibūdinęs tikslą, pakvietė prezidentoman konsulą p. Gaučį pirmininku ir P. Storpirstį sekretorium.

Svurbiausias dienotvarkės punktas buvo Brazilijos lietuvių organizacijų centro organizavimo klausimas ir įstatų svarstymas. Po gan rimtų kalbų—diskusijų, nutarta nauja organizacija kurti savišalpos pagrindu ir duoti jai tokį vardą — "Brazilijos Lietuvių Organizacijų Centras".

Po to sekė įstatų projekto svarstymas. Kadangi susirinkimas užsitęsė ilgai ir nespėta išnagrinėti visi įstatų paragrafai, tai susirinkimas tapo pertrauktas ir atidėtas kovo 6 dienai, kuris 7 v.v. bus tęsiamas toliau. Prieš uždarant posėdį, Lietuvių S-gos Brazilijoje atstovas S. Bakšys pareiškė, kad jo atstovaujama s-ga į centrą neis dėl to, kad įstatuose pažymėti paragrafai, kurie nusako, kad centro nutarimai nariams yra privalomi, kad likviduojantis centrai jo turtas pereina kitoms savišalpos ir kultūros organizacijoms, kad organizacijos stodamos į centrą turi būti legalės, kad centras, kaip visų organizacijų sąbūris, gali atstovauti visuose kolonijos reikaluose ir kad centras neatsako už savo narių prasizengimus už centro ribų.

Tai dėl šių paragrafų Liet. S-ga Brazilijoje dalyvauti centre atsisakė ir padavė prezidiumui raštišką pareiškimą.

Vadinas, centro organizavimui nepritaria tik viena Lietuvių S-ga Brazilijoje, kurios nariai ir vadai yra asmenys gaunantieji iš Lietuvos algas.

Rep.

Įspėjimas

Paskutiniu laiku gaunama daug nusiskundimų nesąžiningumu laivininkystės kontoros ant Rua São Bento

KOMERCINĖ TEKNIKOS ORGANIZACIJA

"SÃO PAULO"

Irmãos Rodrigues

Atliekame įvairius sąskaitybės ir knygvėdystės darbus, rašome prasyms, žyminiu ženklų pirkimas Valstybiniai mokesčiai ir k. komerciniai darbai už mažą atlyginimą.

Informacijos: Raštinė R. Libero Badaró, 346, 1 aukš. sal. 6 Darb. val. nuo 12 iki 18 val.

Butas — R. da Moóca, 420, Tel. 2 9195 Darb. v. nuo 11 iki 13.

LIETUVIS DAILININKAS

São Pauly, gatvėje Newton Prado, 140 lietuvis LIONGINAS PAZIKAS turi atidares dailės—paušybos studiją. Piešia įvairius paveikslus, portretus ir tt. ant drobės alėjiniais dažais. Kas nori turėti gražų portretą, tesikreipia ten. Taip pat ten taisomi laikrodžiai ir kiti dalykai

Nr. 494, São Paulo, kurios savininku yra iš Lietuvos pabėgęs žydas NACHMANAS HELCERIS. Lietuvoje buvo traukiamas atsakomybėn už kriminalinius nusikaltimus, kurie numatyti Baudžiamajame statute ir Emigracijos įstatymo: Str. 265 ir § 1, 14. Turime nusiskundimų ir dokumentus dėl suktybių papildytų dar jam būnant Lietuvoje, už kurias buvo patrauktas atsakomybėn ir vėliau pabėgęs. Taip ir p. Mykolui Kuzmai išduotas kvitas su MACHMANO HELCERIO parašu — 1926 metais balandžio m. 26 d., kad jis priėmė 70 dolerių rankpinigių vaziavimui Kanadon. Šie pinigai iki šiolei nesugrąžinti ir p. Kuzmai atsilankius kontoron Helceris pareiškė, kad netik pinigų nemanąs grąžinti, bet išmesias iš savo kontoros, jeigu dar kartą išdrįsias reikalauti savo pinigų. Iš daugelio, dar vienas charakteringas atsitikimas, tai su p. Boliu Penkausku, kuris pas Helcerį padarė šamadą atvežti iš Lietuvos savo seserį, pinigus sumoje — 5.000\$000 įmokėjo dar 1935 metais iki šiolei neatvežė ir Penkauską Helceris visokiomis melagystėmis suvedžioja jau antri metai. Tas pats NACHMANAS HELCERIS yra jau pasižymėjęs ir čia Brazilijoje, nes 1931 metais turėjo būti ištremtas, kaip pavojingas visuomenės ir socialiai tvarkai Brazilijoje, bet pasiliko, kadangi kaip pabėgęs iš Lietuvos neturėjo dokumentų.

Šie skaudūs faktai turėtų paskatinti mūsų tautiečius būti atsargesniais ir nesiduoti savęs išnaudoti, ypač tokioje kontoroje kur jau dešimtimis atsitikimų, mūsų tautiečiai skaudžiai apviliami, pasilieka be pinigų ir be laivakorėjų.

Šis įspėjimas tegul bus paskutinis, nes iki šiolei nukentėję aiškina vosi nežinoję minėtos kontoros nesąžiningumo. Gana šelpti savo kruvinu praktiku uždirbtais skatikais, tokius išnaudotojus ir kriminalistus, kaip minėtasai NACHMANAS HELCERIS.

Apsinuodijo Salčius

Laikraštis "Išvien" rašo, kad Buenos Aires mieste susirgo keliauninkas M. Salčius. Gydytojai pripažino, kad Salčius apsinuodijo maistu.

Naujas Lietuvio biznis Mokoje

Mokos rajone, rua da Moóca 349, lietuvis Jonas Zacharka atidarė kaklaraiščių dirbtuvę. Pri dirbtuvės atidaryta ir krautuvė visokių galanterijos prekių: kaklaraiščių, kalneriukų, marškinių, kojinių, kelnų ir k.

Lietuviai privalo savo tautietį palaikyti ir reikalingas šios rūšies prekes pirkti pas Zacharką.

Linkime savo tautiečiui gero pasisekimo jo bizniuje.

K r s p .

Suimtas kaip komunistas

Mus prašo paskelbti, kad Limeira miestely yra suimtas ir laikomas kalėjime kaip komunistas lietuvis Antanas Margis, kilęs nuo Rokiškio, Brazilijon atvyko 1928 m. Tas lietuvis yra netekęs sveikatos ir žinomas Lietuvos Konsulatui, nes buvo užlaikomas Konsulato lėšomis 1935 m. kaip be sveikatos. Dabar pakliūvo kalėjimui, neturi jokių giminų, tad prašo visų lietuvių pagelbėti jam išeiti iš kalėjimo, nes jis nesą tas, kuo yra kaltinamas.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

J. Statkevičius. Rašote, kad P. Baranauskas Tamstą apvogė ant 12:000. O P. B. yra pareiškęs, kad Tamsta esate jį nusukriaukę. Kadangi laikraštis nėra teismas, tad šio ginčo visai nespres. Mūsų patarimas yra toks — Kreipkitės į teismą ir tegul teismas jūsų dalyką išaiškina. Korespondencijos nedėsime.

M. Petrauskienė. Nei Tamsta nei mes Konsului nepadiktuosime, kiek jis turi imti už metrikų vertimą. Konsulatas ima 30\$. O Aido redakcijoj legalizuotas metrikų vertimas padaromas už trečią dalį kainos kaip konsulate. O jei Tamsta norite išre-

Grūdo B-vės ankėta

Žemės ūkio kolonizacijos bendrovė Grūdas norėdama patikrinti Brazilijoje gyvenančių lietuvių nuomonę apie kolonizaciją, nutarė paskelbti ankėtą, kad kiekvienas lietuvis atsakytų į žemiau paduotus klausimus. Tai bus didelė parama Grūdo b-vei iš kolonijos pusės. Bendrovė gavusi atsakymus, daug lengviau galės orientuotis ir veikti žemės ūkio kolonizacijos darbe.

Prašome atsakyti į šiuos klausimus:

- 1) Ar pritari žemės ūkio kolonijai steigimui?
- 2) Kokioje vietoje geriausia būtų kurti lietuvių koloniją?
- 3) Ar žadi pats eiti į koloniją?
- 4) Kuo dabar užsiimi?
- 5) Kiek metų dirbi fazendoj?
- 6) Kiek metų kaip dirbi nomuotam žemės ūkyje?
- 7) Kokia žemės kaina Tamstos apylinkėj?
- 8) Kiek reikalinga pradžia pinigų, kad įsikurti ant 10 alk. ūkio?
- 9) Kur geriau gyventi materialiniu atžvilgiu, mieste ar ūkyje?
- 10) Ar jau esi Grūdo narys?

Vardas

Pavardė

Pilnas adresas

Kiekvienas perskaitęs šiuos klausimus, atsakykite į juos ir iškirpe prisiųskite Grūdo valdybos pirmininkui — rua Ubaldino do Amaral 200 — São Paulo. Taip pat neužmirškite padėti savo parašo ir adreso. Ankėtas galima sugrąžinti iki balandžio mėn.

Valdyba

JAU 50 METU GYVENA BRAZILIJŲ

Lietuviai Kazys Maculevičius 82 m. amžiaus ir jo žmona Ursė 84 m. amžiaus, jau 50 metų kaip gyvena Brazilijoje, R. Gr. do Sul estade. Tai pirmieji lietuviai emigrantai į šią šalį, atvykę 1887 m. Klė iš Darsuniškio parapijos.

DR. M. FUCS

Gydytojas — Operatorius — Akušeris

Gydo visokias ligas vidujines, o taip pat moterų ir vaiku ligas.

Ultra-violetiniai spinduliai ir Diatermija.

Ligonis priima:

Nuo 9 iki 12 v. ir nuo 1 iki 8 v. v.

KONSULTORIA: RUA JOSÉ PAULINO, 109, sobrado.

klamuoti kokį tai brazilą, kad jis vertimą padarė už 12\$200, tai paduokit skelbimą. Tamstos skundo laikraštini nedėsime, nes jis nieko negelbės.

PAIESKOJIMAS

Paieškau brolių Pijušą Grajauską Anksčiau gyveno Barine fazendoj. Kas žino kur jis dabar gyvena arba paties brolio prašau atsiliepti.

Kazys Grajauskas, R. da Moóca 309. — S. Paulo.

"Aidas" galima gauti

Lapoje: Laikraščių pardavimo kioskoje, prie pat stoties.

V. Zelinoj Jurgeliavičiaus krautuvėj prie pat bažnyčios ir Vigelio krautuvėj.

S. Caetane prie geležinkelio stoties kioskoje.

PARDAVIMAI

Žemės sklypas 10x30 parduodamas labai pigiai už pinigus, Villa Zelina, Rua 2 Nr. 14. Tefrautis: Antonio Max, rua Oratorio, 124 (fundos).

Parduodamas namas su žemės sklypu ant Villa Prudente, rua Camarãa, 202. Nuo bondės tik 4 minutės Vanduo ir elektros šviesa. Kreiptis ten pat.

Labai pigiai ir geromis sąlygomis parduodamas namas ant Villa Zelina, rua Dois Nr. 42. Teirus ten pat.